Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
רעגעלמאסיג וואכענטליך
פינפמאל, מיטוואך אונד פרייטאג,
אונד קאסטעט
פיר עקסעמפלאר-אונגארן
נאנציעהריג 10 גולדן — קר. ע. וו.
חאלביעהריג 5 גולדן — קר. ע. וו.
פיערטעלייעהר. 2 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיר אויסלאנד
נאנציעהריג 11 גולדן — קר. ע. וו.
חאלביעהריג 5 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיערטעלייעהר. 2 גולדן 75 קר. ע. וו.

אויך די. זע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
אין דער אדמינסטראציאנס-בערעו
בעקומען פיר דעם קאסטענפרייען
ערסטען בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ. 29
וואהין מאן אויך דיא אדמינסטראציאנס-גלדער צו זענדען בעליעבט.

Nr. 14. פיערצעהנטער יאהרגאנג פעסט, מיטטוואך יב שבט ה.תרמ"ב. Pest, den 1. Feber 1882.

איז דען דעלעגאציאנען.

איז דער אונגארישען דעלעגאציאן.

געסטערן אם 11 אזהר פאר־מיטטאגס הערלט דיא אונגארישע דעלעגאציאן איהרע זיצונג, אין וועלכער איך דער איסטערטיגע מינסטער גראף קאלנאקי, דער געמיינזאמע קריעגסמינסטער, דער גע־מיינזאמע פינאנז-מינסטער, מינסטער-פיעזידענט טיסא אונד דער אונגארישע פינאנז-מינסטער גראף סאפארי וואהרען.

דער רעפערענט דיעזער דעלעגאציאן, הערר פ' באראש, שפריכט זיינע איבערצייגונג אויס, דאס דיא געפאהרדעטען 8 מיללאנען נישט געגען דען אונד דאס פיעלמעהר נאך אין איסטערעדעגס־לישער קרעדיט גאטהוענדיג איזט.

דאריבער בעמערקטע דער געמיינזאמע פינאנז־מינסטער סלאווי, דאס פיר דען פאלל, אלס גראפ־סערע סומען ערפאהרדערליך ווערדען זאללטען, דיא דעלעגאציאנען אבערמאלס איינבערופען ווערדען. — הויעטי בעמערקטע נאך דער קריעגס־מינס־טער, דאס דיא 8 מיללאנען זיך שאן עטעצט נישט אלס גענוגענד ערוויזען, מאן וועד דאהער גאנץ זיכער איינען נייען קרעדיט אין אנשפרוך נעהמען מיסען.

איך דיא אנפראגע פאס דעלעגירטען פאלק גאב הערר פ' סלאווי אויספיהרליכע ערקלערונגען איבער דען גענעהמיגטען צישטאנד דער רעגיע־לוציאן אים זיהען אינזערער מאנארכיע, וואבייא ער געשטעהט, דאס איסטער דען אינלענדישען סלאווי־שען אויפיעגלערן איך איסלענדישע אויפיעגלער זיך אים זיהען אינזערער מאנארכיע ערפרישען, ער שפריכט אבער דיא איבערצייגונג אים, דאס גאר קיינע איסטערישע רעגערונג דיא אויפיעג־לער אינזערישע־שט. — נאך דיעזער ערקלערונג דעם הערען פ' סלאווי הערלט דער געמיינזאמע מינס־טער דעם איסערן גראף קאלנאקי איינע לענגערע רעדע, אין וועלכער ער אינזערע אנדערע פאלגענ־דעם זאגטע: „ווערדער דער לעצטען 6 יאהרע וואהרען בעקאנטלך בייגאהע אללע לענדער ענגער גענגענדען דער שיפלאטען אונד דער פאס־סענגסטע ארט פיר פערשיעדענע אויפיעגלער. וועהרענד דיעזער צייט האט זיך נישט נור אין באס־נען אונד דער הערצעגאווינא, זאנדערן אין דער גאנצען טירקיא אין אויפיהרערישעס געזונדעל הערומגעטריעבען, אים דיא פאלקער אויפצוהיצען, נאך אינזערער בעזעטצונג פאן באסנען אונד דער הערצעגאווינא וואהרדע וואהל ענגעס געזונדעל צו־רוקגעדרענגט, אבער עס קאם נאך אונד נאך צוריק אונד זעטצט נון זיין רעזאלוציאנערעס טרייבען ווערדער פאר.“

„איך האבע מיר מיהע גענעבען (זאגטע דער מינסטער), אים נאכצופאהרשען, אב דיעזע אויפ־יעגלערען אין זיהען אינזערער מאנארכיע פאן איהרע אינער פרעמדען רעגערונג (פאן מאגיאר־נגארן, סערבען אדער גאר פאן רוסלאנד) אונטער־שטעצט ווערד, אונד איך קאנן נאך בעסטעס ווים־סען אונד גווייסען בעהאופטען, דאס דיעס נישט דער פאל איזט. עס מאג וואהל דער פאלל זיין, דאס היע אונד דא אין איינעם פרעמדען סלאוישען שטאאטע אים געהיימען, אהנע וויסען דער רעגיע־רונג, געלדער צור אונטערשטיצונג דער זיד־סלאו־וישען רעזאלוציאן געזאממעלט ווערדען, אבער דיא בעטרעפענדען רעגierונגען האבען זיכער נישט דיא האנד אים שפיעלע אונד ווערדען עס, זיהען דיא דאפאן וויסען, אויך דאס שטרעבען פערבעטען.“

אים ווייטערען פערלויפ זיינער רעדע פער־לאז דער מינסטער געהיימע אקטענשטיקע צווישען אהם אונד דען פרעמדען מעכטען, אים וועלכען פלאר אונד דייטליך ערזיכטליך איזט, דאס אינזע־רע מאנארכיע מיט אללען איבריגען איראפעאישען מעכטען אין פריינדשאפטליכסטער פערבינדונג שטעהע. ער שפראך מיט גראסער ווערמע אונד אינגיסטער איבערצייגונג פאן דער פריעדענס־ליעבע דעם רוסישען מאיזערס אונד זיינער רעגיע־רונג, זא דאס אן דערען אויפריכטיגער פריינד־שאפטליכער געזינגונג גאר נישט מעהר צו צווייפעלן וויא. — וואס נון אינזערע בעציעהונגען צור טירקיא בעטרעפט, זא קאנן דיעזע עבענפאללס אלס איינע זעהר גוטע בעצייכנעט ווערדען. יא, דיעזע פריינ־ליכען בעציעהונגען צור טירקיא האבען זיך אין לעצטערער צייט נאך מעהר געבעסערט. דער פול־טאן האט ביז פאר איינגען מאנאטען נאך בעזאר־נישע געהאבט, דאס ווייר אין דער טירקיא ווייטער ביז סאלאניקי פאהרדיגען וואללען; דיעזע בעזאר־נישע האבען ווייר אוהם אבער צערשטריים, אונד דער פולטאן איזט עטצט פאן אינזערער פריינ־שאפט זא איבערצייגט, דאס ער אהנע עדעס בע־דענקען דען אויסבייא דער איזענבאהן ביז סאלא־ניקי בעווילליגט. דיא טירקיא פערהאלט זיך גענגען דיא רעזאלוציאנערע אין דער הערצעגאווינא וויא איינער אינזערער בעסטען פריינדע. — דיא רע־גierערונדען פרעמדען פאן סערבען אונד מאנטענע־גרא האבען אונס עבענפאללס דיא בעסטען בעזייטיג אהרעס איפיכטיגען אונד פריינדליכען פערהאל־טענס גענגעבען. ווייר האבען דיא איבערצייגונג, דאס דער רעגierונגרט פרעמד פאן מאנטענגרא דיא רעזאלוציאנערע נישט אונטערשטעצט, זאנ־דערן זאגאר אלס דערען הערפיגסטער גגגער אויפפרישט. אבער בייא אללדיעזע גראפזוכט אונד בייא דעם בעסטען ווילען איזט עס נישט צו פערהינדערן, דאס דיא רעזאלוציאנערע איבער דיא גרענצע נאך מאנטענגרא הינבעלייפען אונד דאנן ווערדער צוריקקאמען.“

„מיט אינעם וואהרט: ווייר האבען עס עטצט אים זיהען אינזערער מאנארכיע נור מיט דער רעזאל־וציאן אללין צו טהון אונד האבען דיא איינ־מישונג אינער פרעמדען מאכט פאהלליג נישט צו בעפרכטען. — וועגן ווייר אים זיהען אינזערער מאנ־ארכיע אדרענגען שאפען, זא קאנן קיין איינווי־טיגער שטאאט דאגעגען אינע איינוענדונג מאכען, זאללטע אבער דער פאלל איינטרעטען, דאס זיך דיא בעפאלקערונג פאן מאנטענגרא דען אונד סערבען, געגען דען ווילען אהרער רע־גierונגען, אין דיעזע אינרהיגן איינמישען, זא קאנן אים דער זאכע נאך ערנסטערעס ווערדען!“

אויס דער עסטערייכישען דעלעגאציאן.

אין דער געסטערן אבענדס שטאטטגעהאב־טען זיטצונג דער עסטערייכישען דעלעגאציאן פראגטע דער רעפערענט הר' רוס: ווענן איך דיא פרעמדען פאן סערבען אונד מאנטענגרא דען בעסטען ווילען האבען, דיא טהיילנאהמע אהרער פאלקער אן דער רעזאלוציאן אים זיהען אינזערער מאנארכיע צו פערהינדערן, זא איזט דיא פראגע: אב זיא שטארק גענג זיהד. דיא אינטערשטיצונג דעם אויפשטאנדעס דורך צוזהרען פאן וואפען אונד געלד-זענדונגען צו פערהינדערן — אונד וועל־כע שריטטע קאנן דאגעגען אינזערע רעגierונג מאכען?

צור בעאנטוואהרטונג דיעזער פראגע הערלט אינזער איסטערייכיגער מינסטער ווידער אינע גראסערע רעדע, אין וועלכער ער אויסערדעם, וואס ער בעריכטס אין דער אונגארישען דעלעגאציאן גע־שפראכען, נאך פאלגענדעס זאגטע: „דיא טירקיא איזט אונס זא פריינדליך אונד זא צוגעטהאן, דאס ווייר אים זידליכען באסנען, אין דער גענענד פאן נאוי-באזאר, נור וויינ סאלדאטען האבען מיסען, ווייל אונס דאס דיא טירקישען סאלדאטען וועלבער צור אויפעכטהאלטונג דער ארדנונג פערהעלפען. פערנער האבע איך דיא איבערצייגונג, דאס דייטש־לאנד אינזערע אינטערעססען אים איינעטע אויפ־פיריליכסטע אונטערשטיצונג אונד בעפאהרדערט — אונד וואס רוסלאנד בעטרעפט, זא ווייס מאן, דאס איך דאס לענגערע צייט גענאנדטער וואר אונד איך האבע מיר דאס זעלבסט דיא פעסטע איבערצייגונג פערשאפט, דאס רוסלאנד דעסען אויפערקזאמקייט עטצט פאלל אונד גאנץ איך דיא אינזערע פאליטיק געריכטעט איזט, אן אינגען אויסוערטיגען קריעג גאר נישט דענקט. — דיא רעגענגען אונד רעגierונגען זינד אונס אלזא גוט אונד פריינדליך געזינט. נור ליידער קאנן איך דאס נישט אין בעצוג איך דיא בעפאלקערונג פאן רוסלאנד, סערבען אונד מאנטענגרא זאגען. אויך קאנן איך דיא הויפפיראנג נישט בעאנטוואהרטען, אב דיא רעגענטען שטארק גענג זיין ווערדען, דאס גע־היימע טרייבען אונטער מאנכען פלאמען דער בעפאלקערונג צו גונסטען דער רעזאלוציאן צו פערהינדערן? — פאן דיעזער פראגע הענגט נעמליך פיעלעס אב. מיט אונזערען רעזאלוצי־אנערען קאנען ווייר באלד פערטיג ווערדען. זאלל־טען זיך אבער אנדערע פאלקער אין דיעזע רעזאל־וציאן הינגעמישען, דאנן ווירד פריילך דער קאמפף אין שווערערער זיין!“

דערויף זאגטע מינסטער סלאווי: „אונזערע שאנדראמען אים זיהען אינזערער מאנארכיע האבען אנפאנגס טאפפער גענגען דיא איינצעלנען רעזאל־וציאנערען באנדען גערעכנעט, אבער שפעטערהין זינד מאנכע אונזערער שאנדראמען צו דען רעזאל־וציאנערען איבערגעגאנגען. דיא קלאגען דער דאגיגען בעפאלקערונג גגגען אונזערע בעשטי־מיונג אונד גגגען דיא אסעגנטיגונג זינד אונגערעכט. אונזערע דעם סולטאן וואהרען דיא נאך מעהר בע־שטיגט, אונד וואס דיא אסעגנטיגונג בעפרייפט, זא ווייסען ווייר נישט, וואהרען דיא איינגאהמע גגגען דיא איבריגע בעפאלקערונג אונזערער מאנ־ארכיע בילדען זאלל. וואהל וואהרען אונזערע דעם סולטאן דיא נישט-מאהאמעדאנער פאן דער וועהר־פפליכט בעפרייט, דאפיר אבער מיסען דיא האדע מילישע-טאקסען צאהלען.

פערשיעדענע נייאנגקייטען.

* (נייעסטעס אבער דען קריעג גגגען דיא רעזאלוצי־אגערע.) דיא הייטיגען מאגיגע-בלעטער פערפפענטליכען איינע אמטליכע רעפעשע אבער גראסערע גגפעכטע אים זידען דער הערצעגאווינא. אם 27-טען גגגגער וואהרדען אונזערע סאלדאטען פאן 1000 רעזאלוציאנערען בעשאסען. אונזערע סאלדאטען ערווידערטען דאס פייער אונד בראב־טען דען רעזאלוציאנערען בעריטענדע פערלוסטע בייא. פאן זייטע אונזערער סאלדאטען זינד אין אבערלייטנאנט גגמאגרטעט, אין צוגפיהרער שווער אונד אין אפפיצער - שטאללפערטרעטער, אין

אים ווייטערען פערלויפ זיינער רעדע פער־לאז דער מינסטער גגהיימע אקטענשטיקע צווישען אהם אונד דען פרעמדען מעכטען, אים וועלכען פלאר אונד דייטליך ערזיכטליך איזט, דאס אינזע־רע מאנארכיע מיט אללען איבריגען איראפעאישען מעכטען אין פריינדשאפטליכסטער פערבינדונג שטעהע. ער שפראך מיט גראסער ווערמע אונד אינגיסטער איבערצייגונג פאן דער פריעדענס־ליעבע דעם רוסישען מאיזערס אונד זיינער רעגיע־רונג, זא דאס אן דערען אויפריכטיגער פריינד־שאפטליכער געזינגונג גאר נישט מעהר צו צווייפעלן וויא. — וואס נון אינזערע בעציעהונגען צור טירקיא בעטרעפט, זא קאנן דיעזע עבענפאללס אלס איינע זעהר גוטע בעצייכנעט ווערדען. יא, דיעזע פריינ־ליכען בעציעהונגען צור טירקיא האבען זיך אין לעצטערער צייט נאך מעהר געבעסערט. דער פול־טאן האט ביז פאר איינגען מאנאטען נאך בעזאר־נישע געהאבט, דאס ווייר אין דער טירקיא ווייטער ביז סאלאניקי פאהרדיגען וואללען; דיעזע בעזאר־נישע האבען ווייר אוהם אבער צערשטריים, אונד דער פולטאן איזט עטצט פאן אינזערער פריינ־שאפט זא איבערצייגט, דאס ער אהנע עדעס בע־דענקען דען אויסבייא דער איזענבאהן ביז סאלא־ניקי בעווילליגט. דיא טירקיא פערהאלט זיך גגגען דיא רעזאלוציאנערע אין דער הערצעגאווינא וויא איינער אינזערער בעסטען פריינדע. — דיא רע־גierערונדען פרעמדען פאן סערבען אונד מאנטענע־גרא האבען אונס עבענפאללס דיא בעסטען בעזייטיג אהרעס איפיכטיגען אונד פריינדליכען פערהאל־טענס גגגגעבען. ווייר האבען דיא איבערצייגונג, דאס דער רעגierערגרט פרעמד פאן מאנטענגרא דיא רעזאלוציאנערע נישט אונטערשטעצט, זאנ־דערן זאגאר אלס דערען הערפיגסטער גגגגער אויפפרישט. אבער בייא אללדיעזע גראפזוכט אונד בייא דעם בעסטען ווילען איזט עס נישט צו פערהינדערן, דאס דיא רעזאלוציאנערע איבער דיא גרענצע נאך מאנטענגרא הינבעלייפען אונד דאנן ווערדער צוריקקאמען.“

„מיט אינעם וואהרט: ווייר האבען עס עטצט אים זיהען אינזערער מאנארכיע נור מיט דער רעזאל־וציאן אללין צו טהון אונד האבען דיא איינ־מישונג אינער פרעמדען מאכט פאהלליג נישט צו בעפרכטען. — וועגן ווייר אים זיהען אינזערער מאנ־ארכיע אדרענגען שאפען, זא קאנן קיין איינווי־טיגער שטאאט דאגעגען אינע איינוענדונג מאכען, זאללטע אבער דער פאלל איינטרעטען, דאס זיך דיא בעפאלקערונג פאן מאנטענגרא דען אונד סערבען, גגגען דען ווילען אהרער רע־גierונגען, אין דיעזע אינרהיגן איינמישען, זא קאנן אים דער זאכע נאך ערנסטערעס ווערדען!“

אויס דער עסטערייכישען דעלעגאציאן.

אין דער געסטערן אבענדס שטאטטגעהאב־טען זיטצונג דער עסטערייכישען דעלעגאציאן פראגטע דער רעפערענט הר' רוס: ווענן איך דיא פרעמדען פאן סערבען אונד מאנטענגרא דען בעסטען ווילען האבען, דיא טהיילנאהמע אהרער פאלקער אן דער רעזאלוציאן אים זיהען אינזערער מאנארכיע צו פערהינדערן, זא איזט דיא פראגע: אב זיא שטארק גגגגע זיהד. דיא אינטערשטיצונג דעם אויפשטאנדעס דורך צוזהרען פאן וואפען אונד געלד-זענדונגען צו פערהינדערן — אונד וועל־כע שריטטע קאנן דאגעגען אינזערע רעגierונג מאכען?

צור בעאנטוואהרטונג דיעזער פראגע הערלט

וועלכער אום אירגענד איינעם נרונדע פאן דער ליסטונג דעם מיליטער-דיענסטעם בעפרייט וואר-דע. איז מהייל דעם אינקאמענדן דיעזער מיל-טער-טאקסע וואורדע דאצו בעשטימט. דיא אנגע-האריגען דער צום מיליטער-דיענסטע איינבערופע-נען רעזערוויסטען צו אנטערשטעצען. דא דיעזעל-בען יא וועהרענד דערען אבוועזענהייט אים קריעג-גע דען ערגעהער פערליערען. נון וואורדע עטצט איינע נראסע אנצאהל פאן רעזערוויסטען איינבע-רופען. דיא נאך זיד-דאלמאציען אונד דער הערצעג-נאווינא נעהען מ׳סען. איך פראגע דאהער: אב דיא רעגיערונג דאפיר זארגע נעטראגען, דאס דיא אנגעהאריגען דיעזער רעזערוויסטען אום דעם איינ-קאממען דער מיליטער-טאקסע דיא אהנונג געביה-רעגדע אונטערשטעצונג ערהאלטען? — אין גליי-כעם זינגע לויטעטען איך דיא אינטערפעללאציא-נען דער אבגעאָרדנעטען האהענוארט אונד ליב-מעגשטיין. — דער נעמיזנאמט קרינגס-מיניסטער ערוויידערטע היערוך: „דיא רעגיערונג האט דאפיר רעכטצייטיג זארגע נעטראגען, דאס דען דיראפטיגען פטמיליען דער רעזערוויסטען אונד לאנדעוהר-מענ-נער (האָנוועדס) דיא אהנונג געביהרענדע אונטער-שטיטצונג אויסגעפאלגט ווערדע, דאמיט זיא וועה-רענד דער אבוועזענהייט אהדרער ערגעהרער פאר נאמה געשיטצט בלייבען!“ — דיעזע אנטוואָרט וואורדע מיט אללגעמיינעם בייפאללע אויפגענאם-מען. עס איזט ניכט דאראן צו צווייפעלן, דאס אויך דיא פאמיליען דער אונגארישען רעזערוויסטען אונד האָנוועדס איינער גליכען אינטערשטיצונג טהייל-האפט ווערדען דירפען. דאס איזט יא דיא איינציגע נוטע זייטע בייא דער נייען מיליטער-טאקסע. דאס דיא פאם מיליטער-דיענסטע בעפרייטען איינע בע-שטימטע שטייער עגטריכטען, דאמיט דיא פאמי-ליען דערער אונטערשטיצט ווערדען קאָننען, דיא איהרע געשעפטע אים שטיכע לאססען מ׳סען, אום איהרער מיליטער-פפליכטזאט נעכנינג!

* (האָהענאלטער.) געסטערן. אכט אוהר אבענדס, שטארב היער הרבני מ״ה יצחק ראשטיין ז״צל אים אלטער פאן 101 יאהרען. דער-זעלבע וואר אלס מוכר ספרים איך איסערהאלב אונ-זערער מאָנארכיע אללגעמיין בעקאנגט. תנצב״ה.

* (אונזער נייער ראָמאָן.) מיט דער ליעפערונג אונזערעס נייען ראָמאנס ווערדען ווייר מיטמוואך, דען 8-טען פעברער. בעגיننען. דען „נאכטראב“, דען ווייר ביז דאהין אין אונזערעס פאללייטאנג ליעפערן, עמפפעהלען ווייר אויך דענ-יעניגען צום לעזען. וועלכער דען ביזהעריגען ראָ-מאן ניכט גלעזען, ווייל ער פאן בעזאנדערער הומאָרישער ווייכטיגקייט, איזט אונד ווייל ער לעייכ-צייטיג דיא איינלייטונג צו אונזערעם נייען ראָמאן בילדעט!

* היטיט זיך וויעדער דעפעשען מיט דער מעל-דונג פאן קליינערען נעפעכטע אום דער הערצעגא-ווינא איינגעטראפפען.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער פרייזט.

נעטרייד-נעשעפט. פאן ווייצען וואר נעפסערע פיעל צו מארקסט נעבראכט. דער פערקויף וואר גום. 10000 מעטרצ׳ וואורדען פערקויפט.

ווייצען, מהיים-100 מטרצ׳ 76,3 קילא 13,90 נולד. — 200 מטרצ׳ 76, ק׳ 12,95 נול. 100 מטרצ׳ 75, קילא 12,75 נולד. 300 מטצ׳ 74,6 קילא 12,50 נולד.— ווייס ענגרענער 700 מטרצ׳ 75, ק׳ 12,50 נול. 700 מטרצ. 73,2 ק׳ 12,50 נולד 1000 מעטרצר׳ 75,7 קילא 13,05 נולד.— מעסטער-באדען 100 מעטער-צענטנער 75,5 קילא 12,50 נולד. 200 מעטערצ׳ 74,5 קילא 12,50 נולדען, 400 מערטצ׳ 73,7 קילא 12,35 נולדען 300 מעטער-צענטנער 73,5 ק׳ 12,35 נול. 200 מטרצ׳ 76,8 ק׳ 12,55 נול. 100 מטרצ׳ 75,7 ק׳ —12. נולד. 100 מטרצ׳ 75,5 ק׳ 12,35 נולד (אללעס פער דרייא מאָנאטע.)

קארן 8,80—9,10 נולד.

נערסטע פוטטער-וואארע 7,40—7,60 נול. מאלצ-וואארע 8.—8.75 נולד.

קוקורוץ 7,35—7,40 נולד.

האפער 7,40—8,19 נולד.

רעסס, קאהל פער אונונסס-סעסטעמבער 1882 13,50—14,50 נולדען.

מעהל-פ הייזע (פער 100 קילאגראמס זאממט זאק, פרייא אב פעסט:) נו׳ 0 : 22 נולד. 40 קר׳. נומ׳ 1 : 21 נול. 70 קר׳, נו׳ 2 : 21 נול. — קר׳, נו׳ 3 : 20 נול. 30 קר נו׳ 4 : 19 נול. 80 קר׳, נו׳ 5 : 19 נול. 20 קר, נו׳ 6 : 18 נול 60 קר׳, נו׳ 7 : 17 נולד. 60 קר׳, נו׳ 8 : 16 נול. 50 קר׳, נו׳ 8½ 14 נולד. 80 קר׳, פיינע קליינע 5 נול. — קר׳, נראבע קלייע 4 נולד. 70 קר.

הילזענפרוכט: ערבסען אונגארישע 9—9,50 נול. לינגען 10—18 נול. ראָהע הירזע 6.20. הירזע׳בריי 10—10.75 נולד, נראסע ווייסע באָהנען 9.—9,75, צווירבע׳ 11,50—11.75 נול. ליינזאמען 13.50. האנזאמען 9.50 נול. מאָהאר 7—8.50 נולד. קיממעל 25—26. נול. וויקען 8—8.50 נול. מאָהן נרויער 33—35 נול. בלויער 39—40 נולד. (אללעס פער 100 קילא.)

שפירטוס נייע מעטהאָדע אים קליינען —33. נולדען. — אלטע-מעטהאָדע —34. נולדען.— פער 10000 ליטער פרצענט. —

צוועטשקען. פערבישע פרימא-וואארע 21.40—22.30 נולדען.

אוועטשקענמוס (לעקוואר) באנאטער —14.—18. נולד.

האָנינג: נעלייטערטער —31 נול.— וואכס-האָנינג —27. נולד.

וואכס ראָזענוויר 120 — 122. נולד.

ווינשטיין 58—67 נול. יא נאך קוואליטעט.

קנאָפלערן אונגארישע —15 נול.

קלעזאמען אטאליענישע 75 נולד.

ראָסהקלעט 56—57 נולד.

אונשלים (חלב) 43.—44. נולד.

רעסס-קוכען 6,75 נול.

ריבאל ראָסענטעל-ראָסענינערעס —35. נולד, פער 100 קילאָגראמס.

פעטרעלעאום 16,50 נולד.

שאפ-פעללע אין פאָרינער וואָכע וואורדען 28000 שטיק פערשיעדענע נאטטונגען פערקויפט. אונד צוואר דייטשוואללינע 2'80 — 3'30 נול. פער מאאר. באטשטער אונד באנאטער 140 — 155 נולדען טיוקישע אונד מאצע-דאָנישע 41—42 נולד. פערבישע 130—143 נולד. פער 56 ק׳ זיעבענבירגער —, — קראָאטישע אונד באָסנישע 115—125 נול. (אללעס פער 2 פערצענט.)

לאם-פעללע: לייכטע באָסנישע 80 נולדען שווערע 40 נולד. דייטשוואָללינע 70—75 נולדען. (אללעס פער 102 שטיק.)

נאיס-פעללע 58 נולד.

קיטצ-פעללע 130—140 נולד.

שאפוואָללע. אין פאָרינער וואָכע וואר ראס נעשעפט בעסער, עס וואורדען 1500 מעטרצ׳ פערקויפט. אונד צוואר, בעסערע מיטטעל טוכ-וואָללען צו 108—110 נולד. דעסטא 104—105 נולד. קאמם-וואָללע 91—92 נולד. באנאטער צינאיא 64 — 65 נולד. (אללעס פער 56 קילא.

ווינער פרייזע.

שפירטוס 33.50—33.75 נולדען פער 10000 ליטער-פערצענט.

ריבאל 34.50—34.75 נולדען פער 100 קילא.

ווייצען, פערקויפט וואורדען 25000 מעטערצ׳ פרייזע: מהיים-ווייצען 77—78-קילא 12.80—13,50 נולדען פער מעטערצענט.

קארן, אונגארישע 67—71-קילא 9.30 — 9.65 נולדען פער מטרצ׳.

נערסטע סלאוואָנישע 60—64-קילא — 9 אן 10 נולדען.

האפער אונגארישע 8.25—8,35 נולדען פער מעטער-צענטנער.

קוקורוץ 7.70 7.75 נולדען.

רעסס באנאטער 12.25—12.50 נולד. קאהל 15.50—15. נולדען.

קארן-מעהל, נו׳ 1: 17.50—18.50 נולד׳ נומ׳ 2: —15.—16. נולד׳ פער מטרצטר.

ווייצענ-מעהל נו׳ 0: 22.20—23. נולד׳ נו׳ 1: —21.—22. נולד. נומ׳ 2: —20.—21,30 נומ׳ 3: —18.—19. נול. אללעס פער מטרצטר.

הילזענפרוכטע: לינזען 18—28 נולדען ערבסען 10—16 נולדען, באָהנען 10—12.50 נולד. הירזען 2,25—7.75 נולד. (אללעס פער 100 קילא.)

נימס 13—14 נולד.

לאטטא-ציעהונג פאם 28. יענגער 1882.

טעמעשוואר	68	47	6	72	65
ווייען	13	52	30	89	44
גראץ	59	35	50	39	48

פערענטווארטליכער רעדאקטער: מאיר בר״י רייז.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכטע ווייצען	קוואליטעט פר. הקטאָל.	פער 100 קילאָגראמס
נאָרדאונגאריש	74	—.—
„ „	75	11.85—11,95
„ „	76	12.——12.05
„ „	77	12.10—12.20
„ „	78	12.75—12.35
„ „	79	12.40—12.50
„ „	80	11.55 11.60
	—	—.——.—
مسمسمر باڭرن نيير	75	12.35—12.40
„ „	76	12.45—12.50
„ „	77	12.55—12.65
„ „	78	12.70—12.80
„ „	79	12.85—12,90
„ „	80	12.95—13.—
	—	—.——.—
مهايم	75	12.55—12.60
„ „	76	12.65—12.75
„ „	77	12,80—12.90
„ „	78	12.95—13.05
„ „	79	13.10—13.15
„ „	80	13.20—13.25
ويسسنبورنر	75	12,45—12.50
„ „	76	12.55—12'65
„ „	77	12.70—12.80
„ „	78	12.85—12.95
„ „	79	13.——13.05
„ „	80	13.10—13.15

فرىكتع			فر. هكتاول	100 كيلوگرام
كارن			72	8.80—8.10
نرسطع مالك			62	—.——.—
نرسطع فوسطر			62	7.70—7.50
هافر			40	7.95—7.55
كوكوروز باناسطر			75	7 35—7.30
اورزر			73	7.25—7.20
حنطة			—	—.——.—
ويتزن	فر. فريه-ياهر			12.40
	„			—.—
	„			—.—
كوكوروز	„	فريه-ياهر		7,38
نرسطع	„			—.—
هافر	„			8.50
	„			—.—
	„	رسمس		—.—

باللون-مهل		كو.	سل.
دير باللون زو 100 كيلوگرام	نوسطر	0	22.40
	„	1	21.70
	„	2	21——
	„	3	20.30
	„	4	19.80
	„	5	19.20
	„	6	18.60
	„	7	17.60
	„	8	16.50
	„	8½	14.80
شوريتوس:	الطع مسطرة فرسطرسطع		34.50
	„	قرسطسطل	32 —

كورز-تابعللع فام 28. يانغر.

نعلد-كورز		كو.	سل.
دلبرغ-اسبع		100	—
روكاسطن		61	5
عسطرايش-اونغارسطع	8 نولدرن ناطر		
سبع (20 فراوكس)		53	9
نمسطاكراتر		53	9
دسبع دسبكسطنغسطن		55	58
20 فراوسبع		68	11
فاسطر-روبل		22	1

لازع		كو.	سل.
1854-ير 4 فرزعنتنغ سطاسطس-لطع		118	—
1860-ير نمنتع		75	129
دسبع „ هالبع		—	133
1864-ير لطع زو 100 نولدرن		—	169
دسبع „ 50		—	166
كمنع دسبعنسطنغ		—	36
فرزعنلطع		—	22
كرترس-لطع		—	176
كلاريس-لطع زو 40 نولدرن		—	39
دانس-دامسطس-فاهرس-لطع		—	112
انكبرورير لطع		—	23
دربلدرسبس لطع زو 10 نولدرن		—	17
دراهورير لطع „		—	19
فلنغر لطع „		—	40
فلاسطر لطع „		—	40
دورلسطر-لطع „		—	10
فالس-لطع „		—	40
دلطسبورنر لطع „		—	20
فس-زنغنام لطع „		—	23
		—	48

لازع		كو.	سل.
فاسطرلس لطع زو 20 نولد׳		—	26
فرسطسطر لطع „ 100 „		—	127
دسبع „ 50 „		—	64
دالسطسبرس-لطع „ 20 „		20	28
دورنر سبرنغس-لطع „ 20 „		—	38
انغارسبس-فرسطس-لطع زو 100 نولد.		25	112
فرسبس-فرهل-لطع		—	107
دورنبرر-لطع		—	121

ويرطه-فاسبرع		كو.	سل.
انغارسبس نطلرسبنغسطر 6%		50	117
دسبع زو 4 فرزعنتنغ		—	83
انغارسبس فاسبرع-رسنغسطر		—	83
انغارسبس دربرنغسلاسطسبنغن		—	96
فرطسبسبر باناسطر		—	95
دسبنغسبرسبس		—	97
نلاسبسبس		—	102
فرسطسبس		50	100
انغارسبس ابسبنغارن-انلرطرن		—	131
دسبنغسبرنغس-انغلارنغارن-انغلارنغارن		25	98
فاسارسبسبنغ دير انغارسبس باربنغ-فرسبس زو 5 انبنغارن فرزعنتنغ		—	101
دير انغارسبس دسفاسطرن باناس زو 5½ فرزعنتنغ		75	102
دير انغارسبس انللرسطسبنغ باربنغ-فرسبس-انغسسطلط زو 5 انبنغارن فرزعنتنغ		50	98
دير فسسباربن		—	93
دير نارسبسفسباربن		—	156

Eigenthümer und verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1882. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard

העפ״ר עטיא איינע געבהרענדע שטראפע ער־האלטען? ניין, דאס וואהל ניכט. דאך אבער איינען — האהען אדדען! איינען בעסערן בעוויז ברויכט מאן וואהל ניכט, דאס דיא יודען־פעלגינגען זיי־טענס דער רוסישען רעגיערונג נאך געפאהרבערט ווארדען! זאג נור איזט עס ערקלערליך, דאס דיא רעגיערונג איבעראלל ערסט דאנן איינגריפ, אלס דיא פלינדערונגען בערייטס פאראבער וואהרען אונד דיא רייבער־באנדען דיא געוויסען געגענשטענדע שאן אין זיכערהייט געבראכט האטטען! אלס איינע יודען־העזטאציאן ביים קאיזער ערשיענען וואר, אים זיינען שטיין אנצוזיכען, דא העטטען אין וואהרהייט קאיזערליכעס מונדע גענגיגט, אים אללע וויטערען יודען־קראיאללע הינטאנצוהאלטען. דאס וואהרד וואהרדע יעדאך נ ו כ ט געשפאבען: דיא רעגיע־רונג רוהרטע קיינע האנד, אים דער דען יודען דראה־הענדען געפאהר איינהאלט צו טהון. זאג נור קאנ־טע עס זאג וויט קאממען, דאס איך אין וואר״א אין בלוטיגער יודען־קראיאלל זיך אבשעפלטע, דער געוויס ניט שטאטטגעפונדען העטטע, וויען דיא בעפאלקערונג הייצי ניכט פאן געהייסען אנגענגען דער רעגיערונג אויפגעריצט געוואדען! נאך מעהר: אלס מאן געלל־אממלונגען צור אינטערשטיצונג דער אן דען בעטטעלשטאב געבראכטען רוסישען יודען פערנאנשטאלטען וואללטע, ווארדע דיעס פאן דער רוסישען רעגיערונג אויפ שטרענגסטע פער־באטען. הערזוגד האט זיך דיא רוסישע רעגיערונג זעלבסט פערראהטען, דאס זיא דיא אויספלינדערונג דער יודען ב י ל ל י ג ע!— זא וויט דער בע־ריכט אים פעטערסבורג, פיעל איזט ליידער דאמיט ניכט געדאלפען, יעגען וויר וויסען, דאס דיא רוס־שע רעגיערונג ביא דען יודען־קראיאללען דיא האנד אים שפעלע האטטע. אבער עס איזט יא אימערהין גוט, יעגען מאן דען איינגעטליכען פיינד קענגט, ווענגסטענס זאלל אי״ראא וויסען, דאס עס ניכט בעטריגקענג בייערן וואהרן, וועלכע פיר דיא אן דען יודען פעראבטען גרייעל־טהאטען פערגאטטאלטלר צו מאכען זינד. זאגערן דיא הייללע־ישען רעגיערונגס־מעגנער רוסלאנדס מיט דעם לאיזער אן דער שפיטצע, עס איזט דאהער אויך גאר קיין וואנדער, יעגען דיא געריכטע אין רוסלאנד ענגען דיא אויפטענרישען בייערן ניכט מיט גענגענדער שטרענגע פערפאהרען, דא זיא עס גענגיא וויסען, דאס איינגעטליך ניכט דיעזע, זאג־דען דיא רעגיערונג אין דאנסטעס גראדע שטראפ־ווארדע איזט! וויא עס אללגעמיין הייסט, ווערדען דענן אויך דיא אנגעקלאגטען בייערן נור „צום שו־נע״ פערארטהיילט, אים אי״ראא צו פאפען; אין דער טהאט ווערדען אבער דיעזע שטראפ־אי״ראהי־לע ניכט פאללזאגען. דיא פערארטהיילטען ווער־דען בייא איינער טהורע אין דען קערקער געפיהרט, אום בייא איינער אנדערען טהורע ווידער אינס פרייע געלאסען צו ווערדען. זאג שטעהען דיא זא־כען אין דעם פערקאממענען, שווינדעלהאפטען רוס־לאנד, וועלכעס ענדליך דאך אין דען פאלגען זיינער זונדען פיהרר אדר שפעטער צו גרונדע געהען מוס!

* (דיא אונגאריש ען־מ ו ר ע ר־פ ע ר א י נ ע״ אונד דיא רו־ס ישען יודען.) דאס טרייבען נונמעהר אין אללען קרי־זען איינע טעפע טהיילנאהמע הערפאר־גרופען צו האבען. — אם 28־טען יענער העלט דיא „גראס־לאשע״ (הויפ־פערא״ין) דער אינגאר־שען פריי־מיערע אין דער הייפטשטאדט איינע פערזאממלונג אב, אין וועלכער דער פרעזידענט אין איינער לענ־גערען רעדע איך דיא ערשטערינדע לאגע דער יודען רוסלאנדס צור שפראכע ברא־כטע. דערזעלבע זאגטע אונטער אנדערעם: דער פהרער דער יוד־שען דעפוטאציאן, דיא ביא הערן גלאדסטאנע צו דעם צוריקע ערשיענען יאר, אים זיין אינגרישען צו גונסטען דער פעראלטען רוסישען יודען צו בע־ווירקען, פערבעסערונגען אין דער „מהיטס״ זא־עבען פאלגערע ערקלערונג: „אונזער ערשיינען ביא הערן גלאדסטאנע האטטע ליידער ניכט דען גערינגסטען ערפאלג: הערר פאן גלאדסטאנע ער־ווידערטע נעמליך איך אונזערע בשטע, דאס ערדעם אינגרישען זישטעגס דער אנגלישען רעגיערונג דען פאנאטישען האס עגגען דיא יודען רוסלאנדס שטי־גערן אונד דיא לאגע דער יודען נור פערשליממערן ווידרד! — ווי האבען אללא פאר״ליפ זישעגס דער אנגלישען רעגיערונג ניכטס צו ערוואר־טען!״ — דיעזע ערקלערונג דעם הערן גלאדסטאנע ווירקטע איך דאס אנגלישע פאלק ניכט אינשטבערנד, זאג־דערן אים גגענטהיל אי״מגעערנד. עס איזט יא אזאלל־ר״ דיא אבהאלטונג מעדרערער גראפען מעע־טגגס (פאלקס־פערזאממלונגען) בעשלאסען. אם 1. פעבער (הויטע) ווידר איינע זאלכע אין לאנדאן זעלבסט אונטער פאריזישע דעם אבער־בירגערמיס־טערס שטאטטפינדען; אם 3־טען פעבער אין דער שטאדט בירמינגהאם, דאנן אין לייטערפאל אונד אין אנדערען גראפען שטערטען; אם דריטע ווידר אבער דיא אנגלעגענהייטען זאגאר אים אנגלישען פארלא־מענטע צור פערהאנדלונג געלאנגען. דער רוסישע גענעראל יאללטע דיא פעטיציאן אין דער יודען־פראגע גאר ניכט עגטגעגענגעהמען, ווייל מאן אין פעטערסבורג אובער דיא יודענפראגע אבער־הייפט ניכטס הארען מאג. נון, דיא פעטיציאן יאר יא אים האפליכען אונד בשטענדען טאגע אבגע־פאסט. אין דען פערשיעדענען „מעטינגס״ ווידר עס אן שאפען אויספעללען גגען רוסלאנד ניכט פעהלען. מאן ווידר אלזא אין פעטערסבורג דער צוריקוויזונג דער פעטיציאן אבער דיא יודענ־פראגע מאנכע אנלעבזאמען וואר״טע הערען מים־סען! אבערדיעס ווערדען דיא „מעטינגס״ געוויס זאהר ריכטיג געלדטשטעל אויפבראכטען, אום דען אונגלקליכען יודען אין רוסלאנד איינע אויסגעבי־גע אונטערשטיצונג אנגעדייהען צו לאסען!— אב־געזיכטס דיעזער טהאטזאכען האלטע איך עס פיר הייליגע פפליכט דער אינגאר־שען „פ״יימיערער״, דיא דאך קיינען אנדערען צוצוק האבען, אלס דיא פאר־דערונג דער „בילדונג, דער דולדונג אונד דער מענשליכקייט״, איך איהרערזיטס געלדזאממלונגען צו גונסטען דער רוסלאנדס צו פערשטאל־טען. דיא „פ״יימיערער״ קענגען קיינען אונטער־שיעד דער קאפפסאגען אונד מיסען אללען אונ־טערדרימטען בייטשטעהען, גליכפפיעל, אב דיעזעל־בען בייסטען אדער יודען זינד!״ — איין רעדנער ערהאב זיך זאדאגן אונד זאגטע: „דיא פאריזער אונד דיא איינגער „אללייאנץ״ האבען זיך יא אין איה־רען אי״פפיגען יעגען אונטערשטיצונג דער רוס־שען יודען נור אן איהרע גליבענס־גגענאססען גע־ווענדעט! אבערדיעס האבען יא דיא יודען זעלבסט אין אנגאר פיר דיא זאכע ניכטס גטהאן, וויא קאממען עבען ווייר „פ״יימיערע״ אללא דאצו, פיר אינע דיא רוסישען יודען בעטרעפפענדע אנגע־לעגענהייט מעהר אי״פער צו גגנפאלטען, אלס דיעס דער יודען אין אנגאר גשיעהט״! — עס אנדערע הייריגע אבגעשטממט אונד דער בע־שלוס גגפאסט, דאס דער פ״יימיערישע הייפט־פעראין אין בודא־פעסט אן אללע זיגע צייטונ־פעראיגע אינגן אי״פיג״ יעגען אונטערשטיצונג דער רוסישען יודען פערזענדע. — עס איזט דיעס איין בעשלוס, דער געוויס אללע אנערקענגנג פער־דיענט! —

* (אונטערשטיצונג דער אנגעהאריגען דער רעזערוו־ס־טען.) ווי האבען פאר קורצעס בעריכט געמעל־דעט, דאס דיא עסטערייכישע רעגיערונג אין פאל־גע איינער אונטערפעללאציאן אים פאלאמענגע ערקלערט האט: „פיר דיא אונטערשטיצונג דער אנגעהאריגען דער עבען אינבעריפענען רעזער־ווייסטען אים דעם איינקאממען דער זאגענאנגענ־מילטער־פאקסע „אים זינגע דעם בעשטעהענדען געזעטצעס״ געוואהרט צו האבען.— דאס אינגאריש אמטסבלאטט פאם 31־טען יענגער מעלדעט הער־וויך בעצעגלך: הער אין אינגארן עקסטרים נאך קיין גגעגען, דעמגעמעס דיא פאמעלען דער איינ־בעריפענען רעזערוויסטען אים דעם איינקאממען דער אינגאר־שען מילטער־פאקסע אינגעטשטיצונג ער־האלטען זאללען. דיא רעגיערונג האט יעדאך בע־

דען בייא איינער טהורע אין דען קערקער געפיהרט, אום בייא איינער אנדערען טהורע ווידער אינס פרייע געלאסען צו ווערדען. זאג שטעהען דיא זא־כען אין דעם פערקאממענען, שווינדעלהאפטען רוס־לאנד, וועלכעס ענדליך דאך אין דען פאלגען זיינער זונדען פיהרר אדר שפעטער צו גרונדע געהען מוס!

* (דיא אונגאריש ען־מ ו ר ע ר־פ ע ר א י נ ע״ אונד דיא רו־ס ישען יודען.) דאס טרייבען נונמעהר אין אללען קרי־זען איינע טעפע טהיילנאהמע הערפאר־גרופען צו האבען. — אם 28־טען יענער העלט דיא „גראס־לאשע״ (הויפ־פערא״ין) דער אינגאר־שען פריי־מיערע אין דער הייפטשטאדט איינע פערזאממלונג אב, אין וועלכער דער פרעזידענט אין איינער לענ־גערען רעדע איך דיא ערשטערינדע לאגע דער יודען רוסלאנדס צור שפראכע ברא־כטע. דערזעלבע זאגטע אונטער אנדערעם: דער פהרער דער יוד־שען דעפוטאציאן, דיא ביא הערן גלאדסטאנע צו דעם צוריקע ערשיענען יאר, אים זיין אינגרישען צו גונסטען דער פעראלטען רוסישען יודען צו בע־ווירקען, פערבעסערונגען אין דער „מהיטס״ זא־עבען פאלגערע ערקלערונג: „אונזער ערשיינען ביא הערן גלאדסטאנע האטטע ליידער ניכט דען גערינגסטען ערפאלג: הערר פאן גלאדסטאנע ער־ווידערטע נעמליך איך אונזערע בשטע, דאס ערדעם אינגרישען זישטעגס דער אנגלישען רעגיערונג דען פאנאטישען האס עגגען דיא יודען רוסלאנדס שטי־גערן אונד דיא לאגע דער יודען נור פערשליממערן ווידרד! — ווי האבען אללא פאר״ליפ זישעגס דער אנגלישען רעגיערונג ניכטס צו ערוואר־טען!״ — דיעזע ערקלערונג דעם הערן גלאדסטאנע ווירקטע איך דאס אנגלישע פאלק ניכט אינשטבערנד, זאג־דערן אים גגענטהיל אי״מגעערנד. עס איזט יא אזאלל־ר״ דיא אבהאלטונג מעדרערער גראפען גראפען מעע־טגגס (פאלקס־פערזאממלונגען) בעשלאסען. אם 1. פעבער (הויטע) ווידר איינע זאלכע אין לאנדאן זעלבסט אונטער פאריזישע דעם אבער־בירגערמיס־טערס שטאטטפינדען; אם 3־טען פעבער אין דער שטאדט בירמינגהאם, דאנן אין לייטערפאל אונד אין אנדערען גראפען שטערטען; אם דריטע ווידר אבער דיא אנגלעגענהייטען זאגאר אים אנגלישען פארלא־מענטע צור פערהאנדלונג געלאנגען. דער רוסישע גענעראל יאללטע דיא פעטיציאן אין דער יודענ־פראגע גאר ניכט גגטגעגגגעהמען, ווייל מאן אין פעטערסבורג אובער דיא יודענפראגע אבער־הייפט ניכטס הארען מאג. נון, דיא פעטיציאן יאר יא אים האפליכען אונד בשטענדען טאגע אבגע־פאסט. אין דען פערשיעדענען „מעטינגס״ ווידר עס אן שאפען אויפעללען גגען רוסלאנד ניכט אן דיא שפטעע דיעער רעזאלוציאן טאם אין מאנן, איבער דעסען הערקונפט אונד פערגאנגגהייט ניכט דאס מינדעסטע בעקאנגט איזט. זיין נאמע וואר שטגון בר כוכבא אדער בר כוזיבא. זיין איזטהען וואר בעגעבענד: עס וואר דיא ערשיינונג איינעס עגטגע גראפען קיינעס העלדען; זיינע ערשיינונג איבגע איינען זאלך מעכטיגען איינדרוק, דאס זעלבסט ר׳ עקיבא, אלס ער איהן ערבליק־טע, אין זיינער בעגייסטערונג אויסגגריפען: „דיעס איזט דער מלך המשיח״. דרך כוכב מיעקב״!

וזענן נון אין זא גראסער מאגן, וויא ר׳ עקיבא, דיע־זען מאגן אלס מלך המשיח בגעגגגעטע, וואס וואונדער אלזא, וזענן דאס גאנגע פאלק אן דיעזען בר כוכבא גלויב־טע; אים אללען טהיילען דעם ראמישען ריכגעס שטראפ־טען איהם יידישע קריעגער צו; יא, זעלבסט דיא הייליגען אונד דיא שומרונים האטטען זיך איהם אנגעשלאסען, זא דאס דיא אנגאבאל זייגער קריעגער איך איינע האלבע מיל־ליאן הערגאנגגוואכסגען וואר״.

גגגגען איינע זאלכע מאכט קאנגטען זיך דיא ראמער אונטער טורגגס רוסום ניכט בעהויפטען. בר כוכבא נאהם איינע פעסטונג נאך דער אנדערען איין, אונד אים פערלייפ איינעס יאהרגס ערבערטיגען דיא יודען אונטער בר כוכבא 985 שטעדטע אונד 50 פעסטונגען.

דיעזע נאכריכט פערזעטצטע דען קאיזער האדריאן אין דען גראסטען שרעקען; ער שיקטע גגיע ארמעען גגגגען בר כוכבא, אבער דיא ראמער וואורדען איבערראלל צוריק־גגשלאגגגן; בר כוכבא וואורדע גגן דער אללגיי־הערי־שער פאן גאנגן פאלעסטגגא אונד ליעס שאן אלס רגגג

צוגיהרער אונד איין אינפאנטריסט לייבט פער־וואנדעט וואָרדען. (אונטער אלל, דען נאמען דער נעטאָרטעטען אונד פערוואנדעטען פינדען ווי קי־נען יידישען.) אם 30־טען יענגער האט אבערמאלס איין האלבשנדיגעס געפעכט שטאטגעפונדען, וואבייא זייטענס אונזערער סאלראאטען גיגמאנד פערלעטצט וואורדע. — פאם 26־טען פעלדיעגער־רעגימענטע וואורדע איין געוויסער מאקס וויעזנ־גער שווער פערוואונדעט.

* (איבער דיא אורזאכען דעס אויסשטאנדעס) איס זוד־דאלמאציען אונד דער הערצעגאווינא ווירד דער „גיען פיינען פיעס־סע" פאלגענדעס בערכטעט: „עס איזט איין איר־טהום, ווענן מאן אנניממט. דאס דיא אסטענסיבלע דער איינגעטליכע גרונד דעס אויסשטאנדעס זייא, דאס איזט גיכט ריכטיג. דיא בעפאלקערונג וואוהל זוד־דאלמאציענס, אלס אויך דער הערצעגאָ־ווינא וואר שאון לאנגע פרהער, בעפאָר דיא פער־אָרדנונג בעטרעפפס דער אסטענסיבלע אינטראָ־פיר דיא רעוואלוציאן פאלקאמטען פאָרבערייטעט, אונד איס וועלכעס גרונדע? ווייל דיא פערוואלטונג אין דען ערוועהנטען פיאוינצען אינע אויסרעט שלעכטע וואר. דייעיגע קאם נאָר דער שווערע, גיכט מעהר ערטרעגליכע שטייערדרוק. אויך דיא געזעטצע וואורדען גיכט מיט גערעאָרגער געוויסענהאפט דורכגעפיהרט. דאנן שאנטען דיא עסטערייכישען בעאמטען, דיא אין דיא ערוועהנטען פיאינצען זייטענס אונזערער גיעמייגזאמען דענ־רונג עגטזונדעט וואורדען, גיכט דיא געוואהנהייטען אונד זיטטען דער דאָרטיגען בעפאָלקערונג. וואס איינע אללגעמיינע גערייצבארהייט אונד פערבינדונג צוי פאָלגע האטטע. זייט מאָנאטען מאכטע זיך דאהער, נאמענטליך אונטער דער בעפאָלקערונג אין דער הערצעגאווינא איינע פיינליכע שטימונג גע־גען דיא עסטערייכישע רעגיערונג בעמערקבאר. דיעזעס פיהלטע עדער־מאנן, נור עבען דיא בעאמ־טען, וועלכע דורך איינע סאלדאטע וויטהשאפט דאס פאלק העטטען בעשיכטיגען קאנגען, שטעלל־טען זיך זו. אלס ווענן אללעס אין האבסטער אונד בעסטער אָרדנונג וויגע. דיא אללגעמיינע אונצו־פיינדעהייט וואורדע אבער פאָן דען פיעמדען, עסטערייכ־פיינדליכען אגענטען דאצו בענוטצט, אם דיא בעפאָלקערונג צור וידערזעטצליכקייט גגענען דיא בעאמטען איפצוהיצען. אין פאָלגע דיעזער עיגען אויפהעטצערייען ליעס זיך דאס פאָלק נאך אונד נאך צו אינעם וויהרליכען אויפשטאנדע הינ־ריסען. עס בילדעטען זיך איבעראלל צאהלריכע בעיראפפנעטע אבתיילונגען, דיא אין אינעם אָרטע ער־שיעגען, אם גלייך הערוויס צו פערשווינדען אונד אין אינעם אנדערן אָרטע אויפצוטרעטען. דורך דיא געבירגע אונד שלוכטען איזט עס דיעזען ראהען באנדען מאָגליך, זיך מיט פאסט צווברהאפטער שנעללינקייט צוריקצוציהען. אבער עבען דיעזער אומשטאנד מאכט עס אינזערער ארמעע זעהר שווער, דיא אויפשטעגרישען אין אהרען שליפפ־ווינקעלן צו ערווישען. אינדעסען פעהלט עס דיע־זען באנדען נאָך אן פיהרערען, אם איינע גראָסע, רעגעלרעכטע רעזאָלוציאָן צו שטאנדע צו בריינגען, הויפטזאכע איזט, דאפור זאָרגע צו טראגען, דאס יענע טהיילע פאָן זוד־דאלמאציען אינ דער הער־צעגאָווינא, וועלכע אם אויפיהרע זיך בעפינדען, דורך פיעלע ארמעע־אבטהיילונגען אומרינגט ווע־דען, ווירד דיא אויפשטעגרישען זיך גיכט פריא בעוויגען אונד אויך פרמעדס געבעיט פלכטען קאָנגען. זאָ פיעל מיליטער שטעהט אבער אינגע־בלקליך דעס אָבער־קאָממאנדאנטען אויף דעס קריעגסשיפלאטצע נאָך גיכט צור פערפיגונג. עס מוס דאהער דאס אינטרעפפען דער אינבעריפפע־נען רעזערוויסטען אבגעוויאטעט ווערדען, בעפאָר מאן עס מיט דען רעזאָלוציאָנערען ערנסטליך אויפ־ניממט. —

* (וויעדער אבער דיא ווידען אין דוסלאנד?) דאס אבגעדבלאטט דעס „פעסטער ללאיד" פאס 30־טען יענגער עגטהאלט איינען לענגערן בריעף איס פעטערסבורג איבער דיא ווידען־אנגעלעגענהייט, דעסען הויפטטעללען ווער דיא איס דעס גרונדע פאָלגען לאסטען, ווייל אויך איס דיעזען מיט בעטטיממטהייט הערפאָר־געהט, דאס אין רוסלאנד דיא רעגיערונג, יא פיעל־לייכט אָנאר דער קאיזער זעלבסט, ביא דען ווידען־קריאיאללען דיא האנד איס שפיעלע האטטע. דער בריעף ליטטעט וויעגען אינדאלטע נאך וויא פאָלגט: „ווענן דאס ענגלישע בלאטט „טיימס" אין גיעגער־צייט דער „ווערט דיא נאגעע ווייהע בלוטגער ווידען־פער־פאָלגונגען מטטהיילט, דיא „ווערענע דעס יאהר־דעס 1881 אים רוסישען רייכע שטאטטגעפינדען, זאָ ווירדע זיך דיא רעגיערונג רוסלאנדס אים אלל דיע־זע עגטהיללונגען גיכט קיממערן. אינגאנגענדעס וואורדע זיא נור דאדורך בעריהרט, ווייל דיא „טיימס" אויך דיא צאהל־לאזען פיעללע צור דאטטעללונג ברינגט, וויא רוסישע פיינען אונד מערדען פאָן דען פער־טהערטען ווידען בייגען אונד סאָלדאטען געשיגדעט וואורדען! פאָר זאלכען גריעללטהאטען שווערט זעלבסט אין אינגאטעט צורק, עס איזט מאגליך, דאס דיא רוסישע רעגיע־רונג, וועלכע דער אויספלנדערונג דער ווידען מיט אנגעגער פרוידע אונד גענגטהאונג זוזאה, פאָן דיעזען ווייבער־שענדונגען וויהרליך עיסט אים דען מטטהיילונגען דער „טיימס" ערפההר. אין דער טהאט וואורדען ביא גערטטע וועגען ווייבער־שענדונגען בזוהער נור אויסערסט וועניג קלאגען ערהאָבען. — אבער וואהרום? ווייל דיא יידישע פרוא אָדער דאס יידישע מערכען צו זיטטליך איזט, אם זאָל־בע אונטהאטען פאָר דעס געריכטע אונד דער צאהל־ריכען ראָהעערשאפט צו שילדערן, אהנגעהען איזט יא דיא בעשטראָפונג דער פערבעכער קיים צו עערריי־בען. דיא ארמען ווידען וועדען העביא אלס צוי־גען גיכט צוגעלאסען. אונד דיא פלינדעריר ווער־דען געווים גגען אהרע קאָללעגען גיכט אויזגא־גען וואללען, דאס דיעזע אויך דאס פערבעכען דער ווייבער־שענדונג פערבאָטט האבען; זאָ אין אונ־גליקליכעס וויב אָדער מערכען ווירדע אלזאָ דורך איינע קלאגע פאָר גיריכט גיר דאס פערזעלען, דאס זיא „אהרע שאנדע" אָפפענטליך איינגעשטאנדען העטטען! דא ביא דען ווידען דיא טגגענד דער „מישהייט" זעהר האָכגעשעטצט ווירד, זאָ ווירדע מאן דיא געזעללשאפט איינער זאלכען פרוא, ווענן זיא איך אהנע אהר פערשולדען געשענדעט וואור־דע, אממערהין מיידען. אין גלייכער ווייזע העטטע אין מערכען, „וועלכעס אפפענטליך אייגגעשטעהען ווירדע, פאָן יעמאנדעס געשענדעט וואורדען צו זיין, קיים האפפענונג. יע אינען מאגן צו בעקאָממען. דיע־זעס איזט דער גרונד, וועסהאלב דיא אינגלקליכ־ליכען פיינען אונד מערכען דיעזע אהרע שאנדע צו פערבערגען זוכען אונד ניכט וועגען דעס אן איה גען פערבאָטען פערבעכענס צום גערכטע אילען. זאָ כאם עס, דאס דיא רוסישע רעגיערונג פאָן דיע־זען „שענדונגען יידישער „ווייבער" וויהרליך עיסט אים דען עגטהיללונגען „דער טיימס" ערפההר, וואָ־דורך זיא זיך פאָר גאנץ אויפאָפא בראם געשטעללט זעהען. דיא פאָרוויפפע וועגען זאגסטער גריעל־טהאטען גגען דיא ווידען ווירדע דיא רעגיערונג גאנץ אינבעאבטעט לאסען. דא יא אללע „עלט ווייס, דאס דיא קריאיאללע אים געהיטען פאָן אהר זעלבסט פאָרבסטייטעט וואורדען. דער שעף דעס קריעגער מיליטער־גערכטעס, אין האָכגעשטעלל־טער גגענעראל, וועלכער דיא פערהאנדלונגען וויע־גען דער שטאטטגעהאבטען ווידע־אויסלענדערגגען לייטען זאָללטע, ריעף בייא בעגינן דעס גערכטס־פערפאהרענס אים: „איאצ בליבען דענן דיא ווידען אים לאנדע, ווענן עס איהנען ווירקליך זאָ שלעכט געהט? „איאים „אנדערע זיא ניכט אים?" — אלזאָ: פאָן איינגעס זאלכען מענשען זאללטען דיא ווידען אין אינפאנטאיאשעס ארטהייל האפפען? פאָן אי־נעס זאלך ראָהען מענשען זאללטען זיא דיא בע־שטראָפונג דער פלינדעריר אינ „ווייבער־שענדער ערוואהרטען? . . אונד וואס וואגט דיא רעגיערונג, צו דיעזער אויסערונג אינעס מאנגעס, דער מיט דער לייטונג דער גערכטס־פערהאנדלונגען וועגען דער ווידען־קריאיאללע בעטרייט וואורדע? — דאס ער

פאָלליעטאָן.

נאכטראג

צור ערצעהלונג „אויס אינער אנשטיינאנגענען וועלט".

(73־טע פאָרטשעטצונג.)

פלאָרוס קעמפפפט מיט הילפע דעס אנטיפפא II. נעגען דיא אויפשטעגרישען ווידען, אונד אלס אנפאנגס דיא ווידען נעגען דיא ראָמער ווענגען, וואורדען אויך דיא וואָגסט פיילליך נעווינגטען ווידען צום קריעגע נעגען דיא ראָמער מיטגעריסען. —

דאנן אבער אנגעשטאנדען אונטער דען ווידען פאר־טייי שפאלטונגען; עס אנגעשטאנד אייגע פיינדגעס־ אונד אייגע קריעגס־פאר־טייא. ר׳ שמעון בן גמליאל וואר פיר דען קריעגס, ווערהרענד ר׳ יוחנן בן זכאי פיר דען פיינדען וואר — אונד ליידער אין פאָלגע דער נעגעגווייטיגען בעקעמפפונג דער ווידען אונטער איינאנדער גגלאנגט עס דען ראָמעען נאך דעם הארט־נעקעפטטען קריעגע גגגען דיא ווידען, וועלכע זיך אויף דאס העלדענמוטהיגסטע פערטהיידיגטען, יירושלים אונד דאס גאנצע יידישען ריך צו צערשטאָרען. — אנרייפפען II. זאממט דעם יידישען העלדען פלוויאוס יאָזעפוס, וועלכען דיא ווידען אלס איינען פערעטהער פערדאמטען, לעבעט נאכ־הער אין ראָם אין נאָפטען ערען, ווערהרענד אנרייפפא III. (דער שווערטס־וואהן פאָן אנרייפפא II.) מיט זיינער פרוא אונד פאמיליע בייס אויסבריכט דעס וועזוף אומקאם.

ניכט נור נאך חרבן בית שני וואורדען דיא ווידען נאך אללען וועלטגעגענדען צערשטייס, זאגדען אויך נאך לאנגע פאָר דיעזעס צווישען חרבן וואורען פיעלע ווידען אין אזיען, אין בבל, אין דער גגענגד צווישען דען שטאָטען חדקל אונד פרס, אין קליין־אזיען, אין עגיפטען, אין גריע־כענלאנד אין נאָרד־אפריקא, אין איטאליען אונד אין שפאניען; אין ראָם וואר נאך 100 יאהרע פאָר דעס חרבן איינע גגא־סע יידישע גגמיינדע, אונד וועלכעס נאך דעס חרבן, אלס זיך דער צאָרן דער ראָמער וועגען דער יידישען רעוואָלוציאָן געלעגגט, וואָרען דא דיא ווידען עמאנציפיריט; זיא וואָרען מיט דען ראָמעגן גלייכבערעכטיגט, דא דאמאלס דיא ראָ־מער איכבערהויפט אין בריטגעלליכ־גגעשעללטער בעגעהונג אללע קאָגפעסיאָנען גגלייכשטעללטען.

וויא ווייט בערייס אים פעלליפפ אונטערע עיגגעה־לונג עיזהגשטען, וואר עס ר׳ יוחנן בן זכאי, וועלכער דיא נאך דעם חרבן צערשטייגען אונד פערזווייפעלטען ווידען ווידער צוזאמגגגהיעלט אונד איפיכגעגגט. דיא פאָלגע־שע מאכטע דער ווידען וואר וויאהל דאהין, אונד נון שטעב־טע ער דאדגאך, דיא גייסטיגע מאכט דער יעזעלבגגן אויפגעכט צו ערהאלטגגן. ער בגוייגט עס, דאסס דאס ווידענטהום אויך אהנע בית המקדש אונד קרבגגן עקסיסטיגרן קאָגגגן, אונד דאס מיט דער צערשטאָרונג דעס טעמפעלס קיגגעסיעגגס דאס ווידענטהום אונפערגאגגגן איזט; דאסס דאס בעשטע־הען דעס ווידענטהומס גיכט אן יירושלים אונד אן דאס בית המקדש, זאָגדערן אן דאס גגעזעטגן, גגעלעך אן דיא תורה, אונד אן דיא פפלגגגע אונד איבונג דער גאָטטליכגן פאָר־שיפפטגן גגעבוגדגן איזט.

גאך דעם טאָדע דעס ר׳ יוחנן בן זכאי, דער אין יבנה איינער גאָפטגן ישיבה אונד איינעס סגהדרין פאָר־שטאגד, פאָלגטע ר׳ גמליאל (דער זאָהן דעס ר׳ שמעון בן גמליאל). דיעיגע ר׳ גמליאל II. וואורדע צום גשיא ע־גאגגגט אונד ער ליעס זיך אויך אין דיעיגע זייגע ווירדע אלס גשיא פאָן דער ראָטטשען ריגיערונג בעטטעטיגגגן. — ר׳ גמליאל דער זאָהן אויך אויפגעגגג